

אך על פי שדווח כעובד החברה נקבע כי המבוטח הוא בעל שליטה בעקיפין ואינו זכאי לדמי אבטלה (הלכת וגיימה)

רו"ח אורנה צח-גלרט, מר חיים חיטמן ורו"ח (משפטן) ישי חיבה

בחברת סופר סקיריטי בע"מ (להלן: "החברה") שעוסקת בתחום השמירה והניקיון, מחודש דצמבר 2008 עד חודש פברואר 2012. לא שולמו לו במהלך עבודתו תנאים סוציאליים והוא לא חויב בשווי רכב. לא היה הסכם עבודה בינו ובין החברה.

ביום 29 בדצמבר 2015 דחה בית הדין הארצי לעבודה (עב"ל 45410-02-15) את תביעתו של אפרים וגיימה (להלן: "המבוטח") לתשלום דמי אבטלה, מן הטעם כי היה בעל שליטה בעקיפין בחברה שבה עבד, ולא התקיימו יחסי עבודה בינו לבין החברה לצורך ביטוח אבטלה.

● כלתו, אלינור וגיימה, היא בעלת השליטה והמנהלת הרשומה של החברה.

● המבוטח עבד בחברה בתפקיד מנהל כוח האדם של גוש דן, ופוטר, לטענתו, עקב צמצומים בחברה (ללא תשלום פיצויי פיטורין).

● תביעתו לדמי אבטלה נדחתה מהטעם שהוא אינו עונה להגדרת "עובד" לפי סעיף 1 לחוק ומעמדו הוא בעל שליטה בעקיפין.

תמצית חקיקה

סעיף 6(ב) לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 (להלן: "החוק") קובע בין השאר כי ביטוח אבטלה לא יחול על בעל שליטה בחברת מעטים כהגדרתו בסעיפים 32(9) ו-76 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה").

תמצית עובדתית

● המבוטח דווח למוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"י") כעובד

הכותבים - אורנה צח-גלרט, רואת חשבון, יועצת ומרצה לענייני הביטוח הלאומי
;ornazachcpa@gmail.com

חיים חיטמן ורו"ח (משפטן) ישי חיבה - ממשד ארצי, חיבה, אלמקייס, כהן - פתרונות מיסי
בע"מ www.ahc-tax.co.il

כלתו של המבוטח לא הייתה מעורבת באופן ממשי בניהול החברה.

ממכלול העדויות עולה כי המבוטח ניהל את החברה עם כלתו, קיבל החלטות ניהוליות על קבלת עובדים, פיטורי עובדים וגובה שכרם, עשה שימוש בכספי החברה כראות עיניו ונהג בה מנהג בעלים.

בית הדין האזורי שלל גם קיום יחסי עבודה לפי המבחנים בפס"ד גרוסקופף (עב"ל 20182/97):

1. אין הפרדה בין עבודתו כבעל שליטה עקיפה לבין עבודתו כעובד.

2. תלושי השכר אינם מלמדים על השכר האמיתי ובעצם היו תלושים פיקטיביים. כפועל יוצא מהאמור לעיל, גם דמי הביטוח אינם משקפים שיעור אמיתי ולכן לא ניתן לקבוע מה היה שכרו.

3. היה עירוב נכסים בין הכנסות החברה וכספי המבוטח.

דיון והחלטה בבית הדין הארצי

● בית הדין הארצי קבע לפי הכלל הידוע כי אין ערכאת ערעור

● בית הדין האזורי קבע כי יש לבדוק אם מדובר בבעל שליטה ישירה או עקיפה. רק אם ייקבע שאין למבוטח גם שליטה עקיפה - ייבדק קיומם של יחסי עבודה בינו לבין החברה.

● בית הדין האזורי קבע כי המבוטח אינו בעל שליטה ישירה. ואולם, מאחר שכלתו עונה להגדרת "קרובו" לפי סעיף 76 לפקודה, נבחנה שליטה עקיפה. בית הדין הגיע למסקנה כי אכן הייתה למבוטח שליטה עקיפה בחברה:

הוא נהג בחברה מנהג בעלים בכך שפעל תוך עירוב נכסים בין הכנסות החברה לבין הכנסותיו הפרטיות. לדוגמה: הוא הפקיד לחשבונו הפרטי שיקים של החברה ולקח הלוואות פרטיות כדי שהחברה תוכל כביכול לשלם משכורות לעובדים. מנהלי אזורים אחרים בחברה לא התנהלו באופן דומה.

אף על פי שבתלושי השכר יש למבוטח שכר קבוע בסך של 9,300 ש"ח נטו, לא הוצגה כל אסמכתה שמלמדת כי קיבל שכר חודשי כזה.

לא נחתם עמו חוזה עבודה, מעורבותו של המבוטח בחברה הייתה מעבר לתפקידו כמנהל/מפקח אזורי, ואיש לא פיקח עליו.

ומבוססות על התרשמותו ממכלול העדויות והראיות שלפניו, לרבות התרשמותו הלא חיובית ממהימנות עדותם של המבוטח וכלתו, ואין מקום להתערב במסקנותיו.

● בכל מקרה, המבוטח לא הראה

מתערבת בממצאים העובדתיים של הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים.

- במקרה הנדון קביעותיו העובדתיות של בית הדין האזורי מעוגנות היטב בראיות ובעדויות

כל עובד
יכול לעשות את העבודה שלך

תתקדמו ל"כל עובד", האתר המוביל בישראל ליחסי עובד מעביד ושכר, לרשותך מומחים בתחום דיני עבודה, שיתנו מענה מהיר ומקצועי לשאלותיך.

www.koloved.co.il • 03-5880888